■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

پنجشنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۱ | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۳۵۲ | Thursday - Nov 10 , 2022

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

■ اعدام حسین فاطمی سیاستمدار و روزنامه‌نگار / ۱۳۳۳
■ سانحه قطار زاهدان-تهران / ۱۳۹۱
■ زادروز نیکی کریمی، بازیگر و کارگردان / ۱۳۵۰
■ زادروز انیو موریکونه، آهنگساز ایتالیایی / ۱۹۲۸

واحه

شکوفه رفت و قلندروَش این حکایت گفت
که: برگ تا نفشانند، بار نتوان بست
حزین لاهیجی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۸	غروب آفتاب: ۱۷:۰۱
اذان مغرب: ۱۷:۲۰	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۵
اذان صبح (فردا): ۵:۱۰	طلوع خورشید (فردا): ۶:۳۶

پیشخوان

خاطرات سفیر

کتاب «خاطرات سفیر» به روایت نیلوفر شادمهری با نگارشی صمیمی و ساده، خواننده را به خوابگاهی در پاریس می‌برد و او را با رویدادها، تجربه‌ها و خاطراتش شریک می‌کند. کتاب را انتشارات سوره‌مهر منتشر کرده است. خاطرات سفیر، خاطرات دختر مسلمانی است که در کشور فرانسه، هرچند برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری حضور دارد اما سفیری شده است برای دفاع از حقیقت اسلام. مواجهه او با آدم‌های مختلف و اتفاقات متفاوت این خاطرات را جذاب‌تر می‌کند؛ از قبول نشدنش در بهترین دانشگاه فرانسه تنها به‌دلیل حجابش و دست‌ندادن با سرشناس‌ترین اساتید مردگرفته تا برگزاری دعای عهد در اتاق خوابگاه و خواندن دعای کمیل برای «یک سلیم‌النفس». خاطرات منتشرشده در این کتاب، ابتدا در وبلاگی به نام «سفیر ایران» توسط نویسنده نوشته و سپس به مرور بر آن خاطرات افزوده شده است. نویسنده در بخشی از خاطراتش می‌نویسد: چند سال پیش وقتی برای تحصیل وارد فرانسه شدم، فکر می‌کردم فقط یک دانشجوی دکترای طراحی صنعتی هستم اما دقایق زیادی نگذشت تا بفهمم پیش از این‌که دانشجو باشم در هر مقطع یا هر رشته‌ای، نماینده ایرانم و رفتار و گفتارم بیش از این‌که معرف «من» باشند، معرف یک مسلمان ایرانی است. برای کسی مهم نبود من چه می‌کنم و چه می‌خوانم. چیزی که اطرافیانم می‌خواستند بدانند پاسخ سوالات و شبهات ذهن‌شان بود درباره هرچه به ایران مربوط می‌شد. مسئولیتم خیلی سنگین‌تر از آن بود که فکرش را می‌کردم و این‌چنین بود که سفیر ایران شدم.

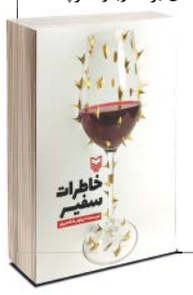

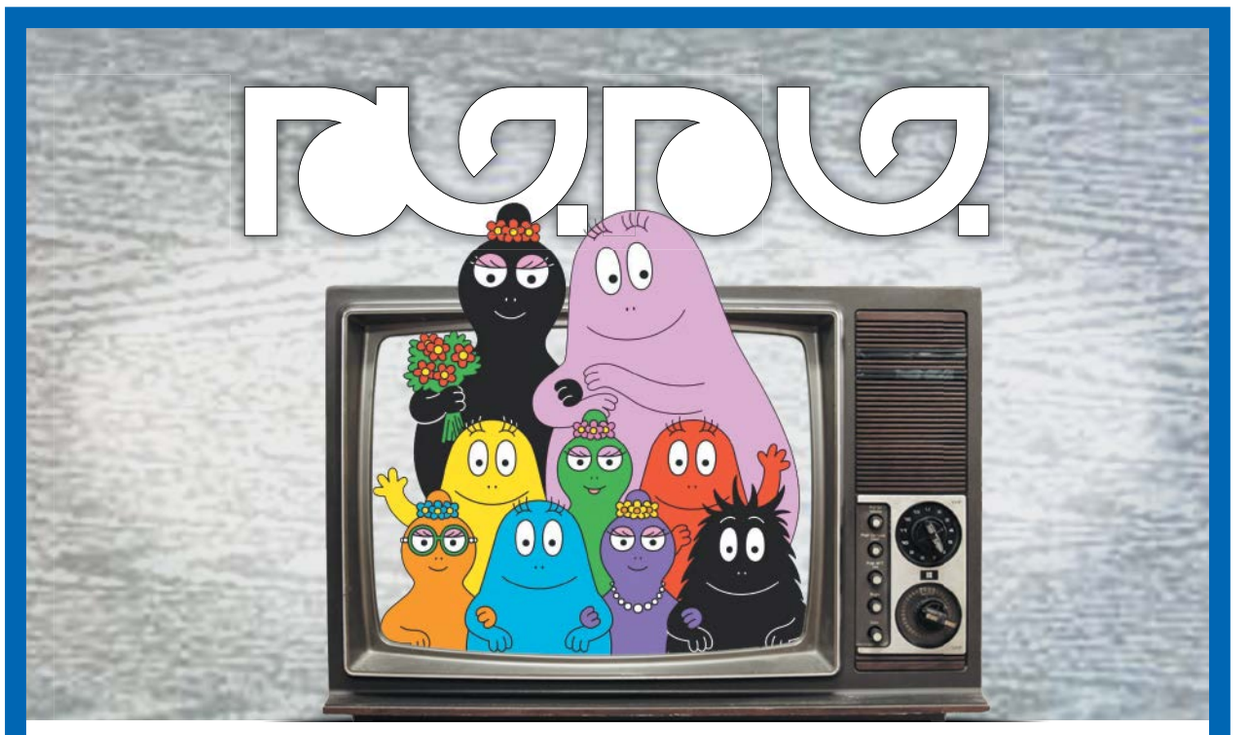

باربا پاپاهای مجازی

وقتی «سلبریتی ویترینی» به فعال سیاسی تبدیل می‌شود!

«باربا پاپا عوض میشه» برای جمعیت میلیونی متولد دهه ۶۰ دیالوگ آشنایی است. آن‌قدر آشنا که حتی پس از سال‌ها از قاب یک برنامه تلویزیونی مخصوص کودکان بیرون آمد و تبدیل به ضرب‌المثلی شد برای آنها که کاربردش را حالا در دگردیسی شگفت برخی از اینفلوئنسرهای فضای مجازی می‌توان دید. روایت باربا پاپای شخصیت کارتونی دهه ۶۰ از این دیالوگ کوتاه تغییر ناگهانی موضع و فعالیت به‌ظاهر تخصصی‌شان است. یعنی افرادی که تا دیروز کارشان نحوه کشیدن خط چشم در اینستاگرام بوده و از این راه هم پول کلانی به جیب می‌زده‌اند حالا همچون یک فعال کارکشته سیاسی نظر می‌دهند و آشوب می‌طلبند. آش این کار آن‌قدر شور شده بود که حتی فریاد بسیاری از هم‌مسلکان خودشان را هم بلند کرده بود آن‌قدر شور که حتی یکی از این به ظاهر اینفلوئنسرها از تجمع ضدانقلاب‌ها در اروپا بیرون انداخته شد اما رویه کار آنها مشخص است. مهم این است که باد به کدام سمت بوزد تا آنها همراه با آن به فکر پر کردن جیب خود باشند. ماجرا آن‌قدر آشکار است که مهم‌ترین منتقدان آنها هم اتفاقا هم‌قطاران‌شان هستند. چند روز پیش بود که ریحانه پارسا، یکی از این به‌ظاهر سلبریتی‌های مقیم ترکیه در یک استوری به احسان کرمی و برزو ارجمند بابت تغییر موضع ناگهانی‌شان نقد کرده بود و البته دلیل این تغییر را افزایش درآمدشان از اینستاگرام خوانده بود. البته که گلایه او هم از این جهت بود که به قولی با ورود این افراد دست زیاد شده و همین حضور هم از درآمد او کم کرده بود. ماجرا فقط موضع‌گیری‌های سیاسی نیست و برخی از آنها به وضوح تخصص نداشته احتمالی‌شان را رها کرده‌اند و نمی‌خواهند از غافله خشونت‌پراکنی این روزها عقب بمانند. دلیلش مشخص است؛ آنها جنون دیده شدن دارند. این جنون هم ریشه در درآمدی دارد که به واسطه این دیده شدن کسب می‌کنند. حالا که کسی خریدار نحوه کشیدن خط چشم نیست و اخبار ناآرامی‌ها در بورس است چه بهتر که شمایل آرایشگری را کنار بگذارد و شنل سیاستمداری روی دوش بیندازد. تعداد این افراد در اینستاگرام هم کم نیست، رقم آگهی‌های‌شان هم سر به فلک می‌زند. آنها را سلبریتی‌های نمایشی اینستاگرام می‌خوانند. سلبریتی‌های نمایشی اینستاگرام، اینفلوئنسرهایی هستند که در حوزه‌هایی مانند آرایش، مدلینگ، فیتنس و سبک زندگی فعالیت می‌کنند. با شروع اعتراض‌ها در شهریور ۱۴۰۱، تغییرات فشار اجتماعی سبب شده روند معمول تولید محتوا توسط این سلبریتی‌ها تغییر جالب توجهی داشته باشد. به عنوان مثال، صدف بیوتی که تا پیش از این به‌عنوان «سلبریتی حکومتی»! شناخته شده بود حالا در نقش محرک اعتراض‌ها عمل می‌کند، چراکه انگار نان در اظهارنظرهای تند سیاسی و دعوت به اغتشاش است. عجیب‌تر این‌که حتی بهای همان تعاریف معمول و محتوای تولید شده این افراد هم هیچ نسبتی با تعریف مطالب اجتماعی و سیاسی ندارد. به این معنا که هیچ‌کدام از آنها از حداقل فهم سیاسی یا اجتماعی هم برخوردار نیستند و البته نکته مهم‌تر و جالب توجه‌تر این‌که این تغییر ناگهانی باربا پاپاهای مجازی یکباره آغاز شده است. به عنوان مثال، حجم محتوای سیاسی و اجتماعی تولیدشده توسط سلبریتی‌های ویترینی بعد از اعتراض‌ها، حدود ۷۴ درصد افزایش یافته است و در مقابل حجم محتوای تبلیغاتی، آموزشی و بازنمایی سبک زندگی آنها از ۹۸ درصد به ۲۴ درصد کاهش یافته است. به نظر می‌رسد ظهور سلبریتی‌های ویترینی-سیاسی بخش مؤثری در مناسبات جدید رسانه‌ای و شناختی ایران باشد.

حکمت

امام سجاد (ع)

آمادگی برای مرگ، دوری از حرام و بذل و بخشش در کار خیر است.

بحارالانوار

نکته روز

سعودی اینترنشنال!

وقتی شبکه ایران اینترنشنال نظر مثبت شاهزادگان سعودی را جلب می‌کند

مهر ۹۷ جمال روزنامه‌نگار عربستانی برای ثبت ازدواجش وارد کنسولگری عربستان در ترکیه شد. اما داخل کنسولگری جمال را کشتند و جسدش را با اره برقی مثله کردند. جنجال این اقدام چنان بالا گرفت که حتی عربستان سعودی هم به آن اعتراف کرد. قتل وحشتناک جمال خاشقچی به‌صورت ویدئویی و زنده برای یک فرد پخش می‌شد و آن فرد کسی نبود جز سعود القحطانی، مشاور رسانه‌ای شاهزاده محمد بن سلمان.

طنز ماجرا اما اینجاست که همین قحطانی که ظاهرا پیگیر قتل یک خبرنگار بود خودش رسانه‌ای را به راه انداخته که مدعی است می‌خواهد صدای آزاد مردم ایران باشد! رسانه‌های معروفی همچون وال‌استریت ژورنال، اکونومیست و گاردین هم از ارتباط شبکه ایران اینترنشنال و دولت سعودی خبر دادند و اعلام کردند منبع درآمد این شبکه که پیام بازرگانی هم پخش نمی‌کند از آن «گاو شیرده» معروف و بالغ بر ۲۵۰ میلیون دلار است.

اما این شبکه چه چیزی را می‌خواهد به مخاطب فارسی‌زبان ارائه بدهد که ارزش این هزینه را داشته باشد؟ تنها چند ساعت بعد از حمله تروریستی ۳۱ شهریور اهواز با سخنگوی گروهک الاحوازیه که مسئولیت کشتار مردم را به عهده گرفته بود مصاحبه زنده ترتیب داد! یا پخش زنده سخنرانی رکورددار کشتار مردم ایران یعنی گروهک تروریستی منافقین را در سال‌های ۹۷ و ۹۹ انجام داد. در حال حاضر هم طی ۱۰ روز ۱۱۰۰ پست خبری برای اغتشاشات اخیر ایران کار کرده است به گونه‌ای که فانتزی‌های ذهنی‌اش را با عنوان مطالبات مردم مطرح و خودش را حامی زنان معرفی کرده است!

سال ۲۰۱۵ زنان عربستانی به عنوان تنها کشور جهان که حق رای نداشتند تازه توانستند رای بدهند. یا سال ۲۰۱۸ زنان عربستانی برای نخستین بار اجازه پیدا کردند تا رانندگی کنند!

همین چند هفته پیش ماموران امنیتی سعودی وارد یتیم‌خانه‌ای شدند و با بستن دست‌های چند دختربچه آنها را مورد ضرب و شتم قرار دادند و چند ماه پیش هم این کشور ۸۱ را نفر در یک روز گردن زد. شبکه‌ای که چشمش را روی این اتفاقات در عربستان بسته است این روزها درباره ایران به قدری فعال است که هر تجزیه‌طلبی را روی آنتن می‌آورد، آن‌قدر که سعودی اینترنشنال بیشتر برازنده نام این شبکه است. سیاست‌های آنها یک روز با اره است و روزی دیگر با پنبه.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرسه

مهار ارز چگونه ممکن است؟

در روزهای گذشته شاهد قیمت‌های هیجانی در بازار ارز بودیم. کارشناسان در سال‌های اخیر نقش فعالیت‌های سوداگرانه در این افزایش قیمت را حائز اهمیت می‌دانند. اما سؤال این است که چگونه می‌توان این افزایش قیمت را مهار کرد؟ مهم‌ترین دلیل افزایش تقاضای ارز در بازار، سرمایه‌گذاری و حفظ ارزش پول و در برخی موارد کسب سود است. در روزهای گذشته اعلام شد ارز کافی در کشور وجود ندارد که مسعود توکلی، سخنگوی بازار متشکل ارزی اعلام کرد کمبودی در زمینه ارز نداریم و با راه‌اندازی سامانه معاملات ارزی ظرف یک روز ۲۰ میلیون دلار معامله شد. یکی از اقدامات مکرر دولت‌ها و بانک مرکزی در ادوار مختلف، تشدید عرضه ارز برای مدیریت بازار آن است.

کیوآرکد را اسکن کنید

آموزش موش‌ها برای امداد

شرکت غیرانتفاعی آپوپو، مستقر در بلژیک قبلا موش‌ها و سگ‌ها را برای شناسایی مین‌ها و همچنین بوکشیدن شیوع سل آموزش داده است اما موش‌ها به‌دلیل اندازه و چابکی‌شان می‌توانند ابزار ارزشمندی برای تلاش‌های جست‌وجو و نجات باشند. دکتر دونا کین، محقق ارشد این شرکت می‌گوید: موش‌ها به اندازه سگ‌ها قابل آموزش هستند و حس بویایی عالی دارند و اندازه کوچک و چابکی طبیعی آنها باید در این سناریو که می‌توانند در فضاهای کوچک وارد و به قربانیان نزدیک‌تر شوند، واقعا خوب باشند. این موش‌های کیسه‌دار غول‌پیکر آفریقایی هستند که می‌توانند تا حدود ۱۵۰۰ گرم وزن داشته باشند. این موش‌ها نه‌فقط بسیار مقرون‌به‌صرفه هستند، به این معنی که می‌توان آنها را بسیار شبیه به یک سگ آموزش داد، که طول عمر بیشتری هم نسبت به سایر موش‌ها دارند.

کیوآرکد را اسکن کنید

عکس روز

در چترهای بسته

در چترهای بسته باران است، در چترهای بسته دلتنگی است! اگر باران رویدادی عادی به‌ویژه در فصول سرد سال ایران بود حالا یک اتفاق است برای شهروندانی که در نیمه پاییز هنوز چشم‌شان به باران پاییزی باز نشده است. پاییز خشک امسال اما آن‌طور که سازمان هواشناسی گفته است امروز حال‌وهوای دیگری خواهد داشت و قرار است باران در نقاط مختلفی از ایران شبیه این قاب چشم‌نواز چاوش هماوندی، عکاس جام‌جم را پیش چشم‌مان بیاورد.

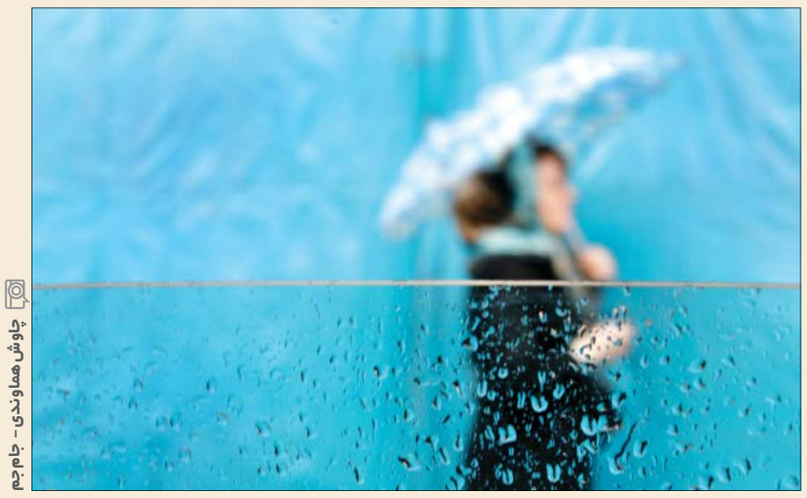

چاوش هماوندی - جام‌جم

چهارراه

نگاهی به برخی از معروف‌ترین مجریان مراسم اسکار

گزارش یک جشن

اسکار، بزرگ‌ترین شب هالیوود است که دستاوردهای صنعت سینما را جشن می‌گیرد. درحالی‌که بیشتر تمرکز این مراسم بر برندگان مجسمه‌طلایی است، مجریان این مراسم نیز در بزرگ‌ترین شب سال این صنعت نامی برای خود دست‌وپا کرده‌اند. برای یک بازیگر هیچ افتخاری بزرگ‌تر از بردن اسکار نیست. تنها چیزی که می‌تواند از آن بالاتر باشد، میزبانی جوایز اسکار است؛ افتخاری که فقط تعداد کمی از آنها به آن رسیده‌اند. اگرچه تاکنون بیش از ۹۰ مراسم اسکار انجام گرفته است اما تنها چند ده مجری رسمی وجود داشته است زیرا بسیاری از آنها چندین بار میزبانی کرده‌اند و در برخی سال‌ها، ازجمله در سه سال گذشته نیز مراسم اسکار بدون هیچ مجری رسمی برگزار شد. امسال اما مراسم اسکار یک مجری رسمی دارد. جیمی کیمل کمدین، صداپیشه، بازیگر، مجری تلویزیون و خالق تاک‌شوی «جیمی کیمل لایو» برای سومین بار مجری مراسم اسکار خواهد بود. کیمل در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ نیز میزبانی مراسم را برعهده داشته است. با توجه به پایین‌آمدن تعداد بینندگان این مراسم طی سال‌های اخیر، آکادمی اسکار تلاش می‌کند بتواند با جذاب‌تر کردن برنامه بر آمار بینندگان اثر بگذارد. انتخاب این کمدین محبوب برای مجری‌گری یکی از راهکارهای احتمالی است. در اینجا نگاهی به مشهورترین و محبوب‌ترین مجریان تاریخ اسکار خواهیم داشت.

باب هوپ

باب هوپ، پادشاه بلامنازع اسکار است. او ۱۹ بار به‌صورت انفرادی یا تیمی مجری برنامه بوده است، حتی قبل از این‌که اسکار حتی از تلویزیون پخش شود. برای مدت طولانی فقط فرض بر این بود که هوپ میزبان باشد و فقط درصورت درگیری از شخص دیگری می‌خواستند جای او را بگیرد. او جوایز اسکار را به آنچه امروز هستند تبدیل کرده است. حتی در سال ۱۹۶۶ یک مدال از آکادمی برای خدماتش به این نمایش دریافت کرد و به همین دلیل، کاملا شایسته مقام برتر است. این کمدین و هنرپیشه بریتانیایی - آمریکایی برای اولین بار در دوازدهمین دوره جوایز اسکار در سال ۱۹۴۰ روی صحنه رفت. هوپ همچنین مجری اولین رویداد تلویزیونی سریال در سال ۱۹۵۳ و علاوه بر آن اولین پخش رنگی در سال ۱۹۶۶ بوده است.

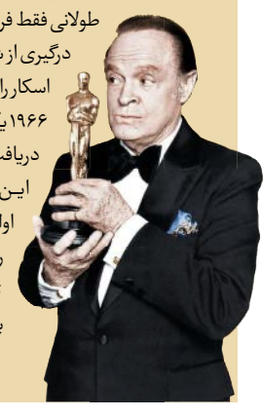

بیلی کریستال

این کمدین، کارگردان و بازیگر تاکنون ۹ بار مجری مراسم اسکار بوده است و از حیث تعداد پس از باب هوپ در رتبه دوم قرار دارد. کریستال برای اولین بار در شصت‌ودومین دوره جوایز اسکار در سال ۱۹۹۰ روی صحنه رفت و آخرین بار سال ۲۰۱۲ هشتادوچهارمین مراسم اسکار را میزبانی کرد. این کمدین برای سرگرم‌کردن مهمانان و بینندگان از ترفندهای بسیاری استفاده کرد؛ از آهنگ‌خواندن روی صحنه گرفته تا فیلمبرداری‌های عجیب‌وغریب و اجراهای بداهه، تا جایی‌که او به مظهر یک مجری تمام‌عیار اسکار تبدیل شده است. کریستال دارای سبکی آرام اما گاه همراه با انتقادهای تند است.

جری لوئیس

سلطان کمدی فقط سه‌بار مجری مراسم اسکار بوده است. اما اتفاقی که در سومین و البته آخرین حضور او روی داد سبب شد که جری لوئیس به یکی از مجریان فراموش‌نشدنی این مراسم بدل شود. سی‌ویکمین مراسم اسکار که در سال ۱۹۵۹ برگزار شد به‌عنوان بدنام‌ترین اسکار شناخته می‌شود چراکه در آن جایزه نهایی زودتر از موعد مقرر اهدا و باعث شد نمایش ۲۰ دقیقه زودتر به پایان برسد. لوئیس به‌عنوان اولین مجری در تاریخ که این موقعیت را تجربه می‌کرد، مهارت‌های بداهه خود را در تلاش برای کشتن زمان به کار گرفت اما پس از پنج دقیقه برگزارکنندگان اجرا را قطع و شروع به پخش فیلمی کوتاه کردند.

وویپی گلدبرگ

وویپی گلدبرگ، بازیگر در سال‌های ۱۹۹۴، ۱۹۹۶، ۱۹۹۹ و ۲۰۰۲ میزبان بوده است. لیست مجریان اسکار تعداد زیادی زن را نشان نمی‌دهد. درواقع، گلدبرگ به‌عنوان اولین زنی که مجری انفرادی جوایز اسکار شد و اولین آمریکایی آفریقایی‌تبار که تابه‌حال میزبانی کرده است، تاریخ‌ساز شد. گلدبرگ شیوه‌ای متفاوت از زنان هالیوودی و همچنین مجریان مرد مراسم در پیش گرفت. او از اعضای تماشاگران برای گپ‌زدن و حتی نمایش‌های سخیف کنسرت‌وار استفاده نکرد و هیچ‌گاه با پوشیدن لباس‌های عجیب‌وغریب سعی در حواس‌پرتی بینندگان یا جلب‌نظر آنان به خود را نداشت. بااین‌حال هریک از اجراهای او به اندازه اجرای قبلی به‌یادماندنی بود. او یکی از معدود افرادی است که چندین بار مجری جوایز بوده است.